

PREDKLADACIA SPRÁVA

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) v zmysle §20 zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky správu z kontroly „Kontrola vo vybraných vodárenských spoločnostiach“. **Cieľom predkladaného materiálu je poukázať na problematiku vodárenských spoločností, ktorej sa NKÚ SR už dlhodobo venuje.**

Kontrola bola zameraná na to ako štyri vodárenské spoločnosti – Bratislavská vodárenská spoločnosť, Podtatranská vodárenská spoločnosť, Východoslovenská vodárenská spoločnosť a Západoslovenská vodárenská spoločnosť, svojim hospodárením zabezpečovali obnovu verejných vodovodov a verejných kanalizácií vo svojej pôsobnosti v rokoch 2021 až 2023. Vodárenské spoločnosti pôsobia ako akciové spoločnosti a ich akcionármi sú obce. Hlavnou činnosťou je prevádzka verejných vodovodov a verejných kanalizácií, s výnimkou Podtatranskej vodárenskej spoločnosti, ktorej prevádzku verejných vodovodov a kanalizácií - zabezpečuje iná spoločnosť. Pre činnosť týchto spoločností je dôležitá činnosť regulátora, ktorú vykonáva ÚRSO. Rámec kontroly dotvára aj činnosť MŽP SR, a preto boli preverené aj časti týkajúce sa jeho strategických dokumentov, gestorského zákona ako aj výkonu dozoru a dohľadu.

Predmetnú kontrolu vykonal NKÚ v roku 2024, obdobím boli roky 2021 až 2023 a v prípade vecných súvislostí aj predchádzajúce obdobia. Kontrola nadväzovala na predošlé kontrolné akcie. Správa z prvej kontroly poukázala na ekonomické a finančné dôsledky prenesenia prevádzkových činností na súkromnú spoločnosť a druhá na vysoký investičný dlh v oblasti rozvoja a obnovy vodárenskej infraštruktúry v deviatich významných spoločnostiach, na riešenie ktorého by bolo potrebné prijať dôležité strategické investičné rozhodnutia a prijať viaceré legislatívne zmeny na úrovni ústredných orgánov, parlamentu, regulátora, ale tiež v samotných spoločnostiach. Po uplynutí troch rokov od tejto kontroly NKÚ SR preveroval aké zmeny nastali v danej oblasti a či sa vytvorili predpoklady na udržateľný rozvoj vodárenskej infraštruktúry na príklade kontrolovaných subjektov. Preverené boli výsledky hospodárenia vodárenských spoločností po zmene legislatívy, spôsob regulácie cenotvorby vodného a stočného z pohľadu potrebného generovania zdrojov na obnovu vodárenskej infraštruktúry.

Bližšie informácie k vykonanej kontrolnej akcii, **ako aj odporúčania NKÚ SR vláde SR** sú uvedené v predkladanom materiáli „Správa o výsledku kontroly“.